5 BANI EXEMPLARUL. — ANUL XXXIV. — N-rul 294 **Ediția de seară** DUMINECA 23 (5) OCTOMBRIE 1916

ABONAMENTE — ROMÂNIA / STRĂINĂTATE

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
Redacția și Administrația: București, str. Brezoianu, 11

ANUNCIURI — PAGINA III — Linia corp. V bani — Idem pag. IV — Dorințe și reclame 3,50 linia

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

Directori: VIRGIL N. DĂRĂSCU și STELIAN POPESCU

Inmormântarea A. S. R. Principelui Mircea

Continuăm urmărirea inamicului pe valea Jiului

MARELE CARTIER GENERAL

Comunicat oficial No. 69

Din 22 Oct. 1916, ora 7 dim.

FRONTUL de NORD și NORD-VEST

Pe granița de Vest a Moldovei, situația neschimbată

La Vest de rîul Buzău, am înaintat și am luat dela inamic material de război.

La Tabla Buții, s'a înaintat spre Nord.

In valea Teleajenului, s'au luat prizonieri 3 ofițeri și 104 oameni de trupă, precum și 2 mitraliere.

La Predeluș, situația neschimbată.

In valea Prahovei, bombardament de artilerie; s'au luat prizonieri 1 ofițer și 27 oameni de trupă.

In regiunea Dragoslavelor bombardament de artilerie.

Pe stînga Oltului, lupta continuă.

La Apus de Jiu, s'a continuat urmărirea, luîndu-se încă 4 tunuri, peste 20 mitraliere, 435 oameni de trupă, un considerabil material de război și multe muniții.

La Orșova foc de artilerie.

Frontul de Sud

Schimb de focuri de tun în tot lungul Dunării. In Dobrogea, mici hărțueli.

Evenimente însemnate pe frontul italian

Roma, 19. — De mai multe zile comunicatele generalului Cadorna erau scurte și lipsite de știri importante. Vremea rea făcea imposibile operațiunile, dar după întoarcerea timpului frumos a început o activitate mai intensă la est de Gorizia în direcția Monte-Santo și pe Carso către platoul Comen. Pregătirile noastre sunt așa întocmite în cît ne îndreptățesc să avem încredere că în curînd se va putea anunța o nouă victorie și o nouă săritură înainte.

O telegramă din Zürich vestește din Laibach că generalul Boerovici a cerut comandamentului suprem austriac să-i se trimită grabnic ajutoare pentru sectorul Carso. Impresia generală este că suntem în ajunul unor evenimente cu adevărat considerabile. Se poate observa gravitatea situației judecînd și după cursul schimbului asupra Vienei, care în Elveția este astăzi de 58.25 la sută. (A. T. I.)

Austriacii nevoiți să ducă întăriri pe frontul italian

Roma, 20. — Ziarele italiene se bucură de frumoasele succese ale armatei italiene. Astfel **Giornale d'Italia constată** că soldații italieni, plini de avînt neoprit, au făcut un nou pas înainte pe drumul către Trieste. Mersul victorios al ofensivei italiene sistematice se datorește mai ales pregătirei tehnice făcută de generalul Cadorna secundat de guvern și de corporațiile industriașilor de tot felul, care toate la un loc, fac să se sfărîme pe Carso una după alta liniile inamice. Contraatacurile inamice rămîn zadarnice și le cauzează numai pierderi dureroase. Austriacii știu prea bine că obiectivul armatei a treia italiene este Trieste și acest obiectiv nu mai este departe. Ei se înțeleg cu disperare de pămîntul de sub ei, și comandamentul austriac va face apel chiar la ultimele rezerve pentru a le arunca în focul pieirei și a acoperi pînă la ultimul pas cu leșurile lor drumul pînă la Trieste. Numai de la jumătatea lunei Octombrie pînă azi, au prins 35.000 prizonieri și numărul lor sporește în fiecare zi.

Avîntul infanteriștilor noștri a smuls admirația ofițerilor, cari nu rare ori trebue să-i oprească să nu năvălească prea mult spre a nu se compromite desfășurarea metodică a bombardamentului artileriei. Artileriștii și bombardierii nu mai știu ce este oboseala. Increderea nestrămutată în victorie și voința de a învinge sunt așa de încarnate în ostășii cer să se bată pe platoul Carso și în timpul iernei. Austriacii — **încheie Giornale d'Italia**—vor încerca în zadar să închidă soldatilor italieni drumul către Treiste.

Ziarul **Corriere d'Italia** cu privire la știrea că generalul Boerovici ar fi cerut grabnic ajutoare numeroase dela comandamentul austriac, spre a putea face față situațiunei la est de Gorizia și Carso, scrie că acest fapt dovedește că presiunea italienilor pe frontul acela a ajuns la o mare intensitate, în cît dă de gîndit comandamentului austriac dacă trupele sale vor mai putea rezista.

Imperiile Centrale sunt nevoite să aducă întăriri spre frontul italian cu orice preț, ceeace de sigur va slăbi rezistența pe celelalte fronturi. Aceasta este o nouă dovadă de contribuția însemnată a Italiei la cauza comună a Aliaților pe frontul unic.

*

Ziarul **Idea Nazionale** relevă că saltul înainte, care s'a efectuat eri de trupele italiene, aduce numai într'o singură zi rezultate tactice foarte considerabile. Austriacii prin faptul că se bucurau de avantaje puternice prin pozițiunile lor, care dominau pe cele italiene, trebue să simtă cuceerirea italienilor ca tare usturătoare. Luarea cu asalt a două foarte puternice întăriturî în Veli Kiribaek și Peginka, constitue un succes foarte strălucit și demn de relevat, pentru că pe aceste două puncte își baza inamicul planul lui de înaintare. Or, infanteria italiană nu numai că a atins aceste două obiective, dar a împins coloanele inamice mult dincolo spre răsărit de aceste poziții. Lupta — **încheie Idea Nazionale** — continuă încă și se poate aștepta cu admirație și încredere știrile ce vor urma. (A. T. I.)

Bethmann Hollweg atacat din toate părțile

Falsurile cancelarului. Germania izolată de restul lumii

Roma, 19. — Campania împotriva cancelariatului Bethmann Hollweg devine din ce în ce mai aprigă.

Lokal Anzeiger constată că agitația în contra cancelariatului, care pe timpul ultimelor ședințî ale Reichstag-ului părea că s'ar fi domolit, a reîncegut cu mai multă tărie.

După Berliner Neuester Nachrichten, această luptă ar fi determinată de nemulțumiri personale și se bazează pe reacțiunea pe care prusienii o opun proiectului reformei electorale.

Acelaș ziar după ce mărturisește că situația cancelarului e destul de zdruncinată, adaogă: Nu știm de ce d. Bethmann Hollweg trebue să-și păstreze aureola de mare bărbat de Stat, nici prin ce merite e ridicat la treapta unei ființe sfinte.

La rîndul său, cancelarul se plînge de contele Reventlow, pentru cuvintele de defăimare rostite împotriva lui de acest neîmpăcat adversar politic la întrunirea federațiunei partidelor independente pacifiste din Germania care a avut loc la Berlin.

Morgen Post spune că una din învinuirile aduse lui Bethmann Hollweg ar fi că s'ar fi slujit de niște documente plăzmuite în conducerea războiului.

Vorbind de desbaterile Camerei asupra controlului parlamentar în Germania, Frankfurter Zeitung scrie: Nenorocirea noastră este că oamenii publici ai noștri nu reprezintă opinia poporului german și această neconvenire face ca nici un fir măcar să unească opinia publică germană cu străinătatea și face, prin urmare, ca noi să fim cu totul izolați de restul lumei. (A. T. I.)

TUBERCULOZA printre prizonierii din Germania

Paris, 19. — Savantul danez Kaven Branson publică în Le Matin o serie de studii documentate arătînd distrugerea sistematică a prizonierilor de război din Germania, ținuți într'o murdărie ingrozitoare, dîndu-li-se o mîncare scîrboasă, expuși frigului, mijloace destul de eficace ca să propage boalele printre prizonieri și mai cu seamă tuberculoza.

Savantul danez atrage atenția lumei civilizate asupra acestui sistem, contrar tuturor legilor umanitare, și arată neutrilor starea acestor sute și mii de ființi flămînzite și suferind toate torturile fizice și morale.

Kaven Branson conjură pe toți neutrii să-și unească protestările lor spre a pune capăt unei asemenea stări de lucruri. (Havas).

AUSTRIA nemulțumită de Ungaria

Paris, 18 (întîrziată). — *Presa austriacă manifestează mare nemulțumire pentru neexecutarea clauzelor acordului austro-ungar, după care Ungaria trebuia să dea un milion de quintale de grîu. Contractul n'a fost executat.*

„Wiener Allgemeine Zeitung" scrie: Guvernul austriac trebue să ia măsuri decisive în privința Ungariei și s'o silească să-și ție făgăduințele. Sau Ungaria ne va da pîinea necesară, sau vom fi reduși în curînd la foamete. Dacă Ungaria nu respectă cuvîntul dat, ne va sili să acceptăm înfrîngerea". (Ag. Radio).

INMORMINTAREA A. S. R. PRINCIPELUI MIRCEA

In cripta bisericei Cotrocenilor s'au coborît azi rămășițele pămînteșt ale micuțului Principe Mircea.

La sicriaș a plîns nu numai greu încercata Familie Regală, a jelit nu numai oficialitatea noastră militară și civilă, ci tot poporul și toată armata.

In clipele acestea, cînd legăturile între Dinastie și Țară sunt mai strînse decît ori cînd, fiecare și-ar fi dat bucuros viața spre a mîntui pe aceea a drăguțului Principe.

Dumnezeu a voit să-L cheme la Dînsul, în ceata îngerasilor.

Odihnească în pace și Dumnezeu să dea putere îndureraților Părinți.

* *

Un serviciu religios s'a oficiat azi la orele 12 din zi în biserica Palatului Regal Cotroceni, de către I. P. S. S. Mitropolitul Primat, înconjurat de înaltul cler și PP. SS. LL. Episcopi aflați în Capitală.

La acest serviciu religios, oficiat în prezența Majestăților Lor Regelui și Reginei și a întregei Familii Regale, înconjurați de casele Lor civile și militare și de Doamnele Palatului, au asistat:

Consiliul de miniștri, d-nii președinți ai Corpurilor Legiuitoare, corpul diplomatic și misiunile speciale, d-nii foști miniștri, d. prim-președinte și d. procuror general ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, d. președinte al Înaltei Curți de Conturi, d. primar al Capitalei, d-nii senatori și deputați aflați în Capitală, d. prim-președinte și d. procuror general ai Curței de apel, d-nii generali și ofițeri superiori aflați în garnizoană, d. președinte al Consiliului administrativ permanent, d. președinte al Consiliului superior al agriculturei, d. director general al căilor ferate române, d. prim-președinte al tribunalului Ilfov și înalții demnitari ai Statului.

O companie de infanterie cu drapel și muzică, a dat onorurile militare.

După terminarea serviciului divin, rămășițele pămînteșt ale răposatului Principe Mircea au fost coborîte în cripta din interiorul bisericei.

La aceeași oră, cînd s'a oficiat serviciul divin la biserica Palatului Regal Cotroceni, s'a oficiat un serviciu divin la toate bisericile din țară, în fața tuturor autorităților militare și civile.

Ofensiva franco-engleză

Germanii vor face toate sforțările spre a relua Douaumont

Londra, 18. — Corespondentul special al ziarului „Morning Post", aflat cu armata franceză, spune că cea mai bună dovadă a faptului că inamicul recunoaște importanța pierderei fortului Douaumont sunt contraatacurile disperate pe care le deslănțuește în contra noilor poziții franceze, fără nici o preparație efectivă de artilerie. Aceste atacuri n'aveau nici o șansă de succes, și au fost plătite foarte scump de inamic. Se pare că Kronprințul furios de înfrîngerea suferită la Verdun, unde pierduse peste o jumătate de milion de oameni, ar fi trimis, fără să mai considere posibilitatea sau imposibilitatea acestei întreprinderi, ordinul de a cuceri imediat fortul Douaumont oricar ear fi sacrificiile. Evenimentele săptămînei viitoare vor pune probabil în lumină condițiile rezervelor germane. Este sigur că inamicul va face toate sforțările posibile pentru a reocupa fortul Douaumont. Dacă el mai dispune de rezerve, trebue să le trimeată la Verdun. Pe de altă parte, el are nevoe de trupe și pe Somme, unde nu îndrăznește a-și slăbi linia. In cursul ultimelor atacuri ale francezilor la Douaumont, ei s'au găsit față în față cu unu dintre diviziunile de pe Somme, care era trimisă la Verdun ca să se odihnească. Această diviziune, este inutil s'o mai spunem, a fost surprinsă foarte desagreabil, cînd a descoperit că Aliații pe cînd nici un isprăvi ofensiva de pe Somme, au fost în stare să deslănțuiască un atac atît de formidabil și la Verdun. Și aceasta într'un loc unde toți germanii credeau că Kronprințul cîștigase prin victoriile lui poziții cari — după credința lor — nu vor mai fi reluate.

*

Corespondentul din Rotterdam al ziarului „Daily Telegraph" spune că ultimele zece liste de pierderi n-rul 650—659 conțin și numele a 58467 morți, răniți și dispăruți. Totalul pierderilor recunoscute de prusieni se ridică pînă acum la 3.293.088 de oameni. (A. T. E.).

Noui succese franceze

Paris. — La nordul Sommei francezii au efectuat după amiază o operațiune între Lesboeufs și Sailly Saillsel, care le-a adus un cîștig apreciabil de țăren și 200 prizonieri.

De eri totalul prizonierilor făcuți de francezi în acest sector se ridică la 136, din cari 20 ofițeri. Am luat 12 mitraliere.

*

Paris. 21. La nordul Sommei cu tot timpul rău ce persistă, francezii au continuat, în cursul nopței, progresele lor.

Intre Boeufs și Sailly-Saillisel trupele franceze au consolidat terenul cucerit, și au luat mai multe puncte de sprijin redus cînd cuiburile de mitraliere germane. In cursul acestor operațiuni francezii au făcut 186 prizonieri, dintre cari 8 ofițeri; cu aceștia numărul prizonierilor capturați de eri în acest sector se ridică la 555.

Pe malul drept al Meusei noapte relativ liniștită.

Nimic de semnalat pe restul frontului.

In trecut femeile noastre lucrau singure ciorapi și flanele de lînă. Acelaș lucru se poate face și astăzi pentru armată.

IN LOC DE EPITAF

Era frumos și drăgălaș
Regescul Tării copilaș...
Sunt lacrimi la Palat, e dor,
Și au răsunet în popor.

Un gingaș suflet mai puțin
In valea cea de plîngeri,
Un inger încă'n cerul plin,—
Nu încă plin,—de îngeri.

N. Rădulescu-Niger

Vizita academicianilor spanioli în Franța

Lyon (data suprimată de cenzură). — *Academicianii spanioli s'au îmbarcat eri la Paris, venind depe frontul de la Verdun și Reims. D. Manuel Azona întovărășat de un redactor al lui „Le Matin" a declarat: Am rămas uimiți de impresia pe care am avut-o în fața lucrărilor enorme și a organizației admirabile de pe frontul francez de la Verdun și Reims. La Verdun, tot ce este dărîmat, Franța va putea oricînd reconstrui; nu același lucru se petrece însă la Reims, unde au fost distruse opere, o întreagă viață intelectuală, reprezintînd expresia însăși a țării. Rănile catedralei par a fi făcute într'un corp viu. Aceste răni nu sunt reparabile; ele sunt rănile tradițiunilor naționale. Vrem ca misiunea noastră în Franța să aibă rezultate eficace și practice. Am hotărît cu de astăzi, în Spania, membrii misiunei să se constitue în comisie permanentă, al cărei scop neîncetat va fi apropierea cît mai strînsă a celor două țări din toate punctele de vedere. Părăsind pămîntul Franței, ducem cu noi amintirea unei națiuni pe care rănile primite au făcut-o și mai puternică.*

UN AL DOILEA meeting la Friedenau

Londra, 18. — Corespondentul din Amsterdam al ziarului *Morning Post* spune că un al doilea meeting de femei s'a ținut la Friedenau, unde s'a cerut o imediată ameliorare a dificultăților spre a obține hrană. S'a decis să se trimeată telegrame de protestare lui o adresă rugîndu-l să ia cele mai aspre măsuri în contra speculei de alimente. Altă petiție a fost înaintată consiliului comunal din Friedenau, cuprinzînd rugămintea de a garanta populației hrana suficientă în „aceste timpuri grele".

O mie de locuitori din satul Selzaete, între 25—40 de ani, au fost transportați în Germania spre a executa lucrări forțate. (A. T. E.)

INTERIMATUL ministerului de război francez

Paris, 19. — *Amiralul Lacaze, ministrul marinei, a luat interimatul ministerului de război în timpul absenței generalului Roques. (Ag. Radio).*

Burian are interimatul finanțelor și administrația Bosniei

Paris, 18 (întîrziată). — Printr'un rescript imperial, baronul Burian e chemat la interimatul ministerului de finanțe și în același timp la administrația provizorie a Bosniei. (Agenția Radio).

Asasinarea lui Stürgkh

Paris, 19 (întîrziată). — O telegramă din Geneva dă amănuntele următoare asupra asasinului președintelui Stuergkh:

Fritz Adler e născut la Viena în 1879. El se căsătorise în Elveția. De doi ani, avea direcția ziarului bi-lunar socialist „Kampf". El nu manifestează nici o căință și se crede că a făptuit crima din fanatism.

Consiliul de miniștri s'a întrunit la Viena Împăratul Franz Iosif care se găsește la Schoenbrunn, a fost înștiințat de această crimă.

După altă versiune, atentatul ar fi primul rezultat al unui mare complot în contra opresiunei austriace. Guvernul înmulțește măsurile de precauțiune. (Ag. Radio).

Incordarea relațiunilor dintre Norvegia și Germania

Paris, 19.—O telegramă din Christiania spune că ministrul Norvegiei la Berlin a sosit eri la Christiania. (Agenția Radio)

*

Paris, 19. — După o informație din Christiania, răspunsul guvernului norvegian la somațiunea Germaniei a fost amînat. Negocieri grele sunt angajate între Berlin și Christiania, spre a înlătura o ruptură.

Norvegia pare hotărîtă să-și mențină teza cu atît mai mult că Suedia o aprobă pe față și că indignarea în această țară crește în fiecare zi în contra metodelor germane.

Un nou vas norvegian, „Stemshest", a fost scufundat de un submarin german. (Ag. Radio).

Acordul greco-italian

Paris, 19. — Ziarul Secolo anunță încheerea unui acord greco-italian în privința Epirului.

Trupele italiene vor rămîne în Epir pentru măsurile de siguranță ce trebuesc luate la frontieră. (Agenția Radio).

Ședință furtunoasă în Reichstag

Londra, 18. — Știri sosite din Amsterdam spun că ziarele germane publică coloane întregi asupra ședinței de Simbătă a Reichstagului, care, după cum se spune, a fost cea mai furtunoasă dintre toate de la începutul războiului. Helfferich, ministrul de interne al Prusiei, a scandalizat întregul Reichstag prin atitudinea sa neparlamentară și tonul lui a ofensat pe mai toți membrii. Multe ziare cer demisionarea lui. Helfferich ar fi vrînd să demisioneze.
(A. T. E.)

O SCHIMBARE a opiniei suedeze

Paris, 16 (întîrziată). — După o telegramă din Berna, ziarele germane constată o schimbare în opinia suedeză, provocată de acordurile economce cu înțelegerea și prin urmare în contra Germaniei. Ziarul „Tageszeitung" scrie: „Numărul celor cari nu cred în victoria germană, crește pretutindeni și chiar în Suedia, printre prietenii Germaniei". (Ag. Radio).

* Cel mai bun dar ce se poate face în aceste vremuri unui brav soldat este o pereche de ciorapi groși și mănuși bune de lînă, cu care se poate feri de degerături.